

บทที่ 4

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับความรู้และระดับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

การวิจัยเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความหลากหลายทางชีวภาพ : กรณีศึกษา พื้นที่ตำบลแม่เม็ก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลแม่เม็ก เฉพาะหมู่ที่ 1 ถึง 4 จำนวน 4 หมู่บ้าน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 180 คน ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของตารางข้อมูล ประกอบคำบรรยายผลการศึกษา ภายในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

4.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

4.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

4.1 ข้อมูลทั่วไป

4.1.1 เพศ

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ร้อยละ 63.3 จะเป็นเพศชาย ส่วนเพศหญิงที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนมีร้อยละ 36.7 ซึ่งพบว่าเป็นหม้าย หย่าร้าง และสามีไปทำงานต่างประเทศ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	114	63.30
หญิง	66	36.70
รวม	180	100.00

4.1.2 อายุ

จากการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี และรองลงมาคือ 30 - 39 ปี คิดร้อยละ 30.80 และ 30.60 ตามลำดับ จากการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลในช่วงเวลาเย็นหลังเลิกงาน เนื่องจากช่วงเวลากลางวันผู้ให้ข้อมูลไม่อยู่ในที่พัก ต้องออกไปเที่ยวข้าวในนาของตนเองและเพื่อนบ้าน ดังนั้นอาจสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานที่มีสุขภาพแข็งแรงและสามารถที่จะทำงานได้ดี และมีเพียงร้อยละ 4.40 ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ(ปี)	จำนวน	ร้อยละ
20-29	27	15.00
30-39	55	30.60
40-49	59	32.80
50-59	31	17.20
60 ปีขึ้นไป	8	4.40
รวม	180	100.00

4.1.3 ระดับการศึกษา

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 73.30 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 18.90 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่วนการศึกษาระดับปริญญาตรีและไม่ได้รับการศึกษา มีเพียงร้อยละ 3.90 กรณีของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษาจะเป็นกลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 50 - 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีฐานะยากจน ประกอบกับในอดีตโรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกลหมู่บ้าน ทำให้การเดินทางไม่สะดวก จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนกลุ่มนี้ไม่นิยมเข้ารับการศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	132	73.30
มัธยมศึกษา	34	18.90
ปริญญาตรี	7	3.90
ไม่ได้รับการศึกษา	7	3.90
รวม	180	100.00

4.1.4 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.60 ได้อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 15 ปี และเป็นกลุ่มที่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ตั้งแต่เกิด มีเพียงร้อยละ 1.10 ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เพียง 1 - 3 ปี เท่านั้น ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้สมรสกับคนในพื้นที่และย้ายเข้ามาหลังจากสมรสกับคนในพื้นที่

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
1-3 ปี	2	1.10
4-6 ปี	8	4.40
7-9 ปี	8	4.40
10-12 ปี	25	13.90
13-15 ปี	19	10.60
15 ปีขึ้นไป	118	65.60
รวม	180	100.00

4.1.5 อาชีพ

จากการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยึดอาชีพทางการเกษตรมีมากที่สุดคือร้อยละ 58.30 ลำดับต่อมาคืออาชีพรับจ้างร้อยละ 23.90 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่บ้านมีเพียงร้อยละ 1.10 ซึ่งกลุ่มนี้ผู้สมรสได้เดินทางไปทำงานที่ต่างประเทศ และได้ส่งเงินค่าตอบแทนกลับมาประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นแม่บ้านจึงมีฐานะความเป็นอยู่ดีไม่จำเป็นต้องทำงาน มีหน้าที่เพียงเลี้ยงดูบุตรหลานที่บ้าน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	105	58.30
ค้าขาย	21	11.70
รับจ้าง	43	23.90
รับราชการ	9	5.00
แม่บ้าน	2	1.10
รวม	180	100.00

4.1.6 รายได้

รายได้ในการศึกษาครั้งนี้คือ รายได้ที่เป็นตัวเงินทั้งหมดของครัวเรือนตลอดทั้งเดือน ผลการแจกแจงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ของครัวเรือนรวมแล้วน้อยกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.00 ซึ่งจะเป็นกลุ่มเกษตรกรและผู้รับจ้างทั่วไป ครัวเรือนที่มีรายได้รวมมากกว่า 10,000 บาท มีเพียงร้อยละ 1.10 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอาชีพประจำและมีอาชุนการทำงานนาน

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้(บาท)/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 4,000 บาท	126	70.00
4,001 - 6,000 บาท	39	21.67
6,001 - 8,000 บาท	7	3.89
8,001 - 10,000 บาท	6	3.33
มากกว่า 10,000 บาท	2	1.11
รวม	180	100.00

4.1.7 สถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านจำนวน 164 คิดเป็นร้อยละ 91.10 และไม่เป็นสมาชิกขององค์กรใดในหมู่บ้านจำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 8.90

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

สถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิก	164	91.10
ไม่เป็นสมาชิก	16	8.90
รวม	180	100.00

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน

สถานภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่ม องค์กรในหมู่บ้าน	เป็นสมาชิก		ไม่เป็นสมาชิก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มแม่บ้าน	55	30.60	125	69.40
กลุ่มแพทย์แผนโบราณ	9	5.00	171	95.00
กลุ่มเกษตร	60	33.30	120	66.70
กลุ่มผู้ใช้น้ำ	96	53.30	84	46.70
กลุ่มฌาปนกิจศพ	133	73.90	47	26.10
กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้านและ ผู้ทรงคุณวุฒิ	14	7.80	166	92.20
กลุ่มออมทรัพย์	19	10.60	161	89.40
กลุ่ม ร.ก.ส.	61	33.90	119	66.10

จากการเก็บข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 1 คน อาจมีสถานภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่ม องค์กรในหมู่บ้านมากกว่า 1 กลุ่ม และส่วนใหญ่ร้อยละ 73.90 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ฌาปนกิจศพมากที่สุด เพราะคาดหวังว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่มเมื่อถึงคราวจำเป็น การให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มจะอยู่ในรูปของการช่วยเหลือกำลังกายและกำลัง ทรัพย์ ส่วนสมาชิกของกลุ่มแพทย์แผนโบราณมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.00 เนื่องจากกลุ่มนี้ จะเป็นการรวมกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจึงมีผู้เข้าร่วมสมาชิกน้อย

4.1.8 การใช้ประโยชน์จากไม้ในป่า

จากการที่ตำบลแม่หมอกเป็นพื้นที่ที่อยู่ติดกับป่า ทำให้ชาวบ้านจำเป็นต้องพึ่งพิงป่า จากการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ใช้ประโยชน์จากไม้ในป่าถึงร้อยละ 100.00

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้ประโยชน์จากไม้ในป่า

การใช้ประโยชน์จากไม้ในป่า	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ประโยชน์	180	100.00
ไม่ใช้ประโยชน์	0	0.00
รวม	180	100.00

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์จากไม้ในป่า

ประเภทการใช้ประโยชน์จากไม้ในป่า	ใช้ประโยชน์		ไม่ใช้ประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำบ้านเรือน	158	87.80	22	12.20
ทำอุปกรณ์เครื่องใช้	50	27.80	130	72.00
สร้างสาธารณะประโยชน์	62	34.40	118	65.60
ทำที่อยู่อาศัยให้สัตว์	20	11.10	160	88.90
ทำฟืนและถ่าน	67	37.20	113	62.80

จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน พบว่าประชาชนใช้ประโยชน์จากไม้ในป่ามากกว่า 1 ประเภท โดยได้ใช้ประโยชน์จากไม้ทำบ้านเรือนมากที่สุด

4.1.9 โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53.30 มีโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าใน 1 สัปดาห์อยู่ในระดับน้อยมาก (0 - 1 วัน) ลำดับต่อมาร้อยละ 31.10 มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่าในระดับปานกลาง (2 - 4 วัน) และร้อยละ 15.60 มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่ามาก (5 - 7 วัน)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า	จำนวน	ร้อยละ
มาก	28	15.60
ปานกลาง	56	31.10
น้อย	96	53.30
รวม	180	100.00

4.1.10 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ผลการแจกแจงข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 54.40 ถัดมาคือได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อยคิดเป็นร้อยละ 45.00 และได้รับข้อมูลบ่อยครั้งมีเพียงร้อยละ 0.06

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

การรับความรู้และข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
บ่อยครั้ง	1	0.60
ปานกลาง	98	54.40
น้อย	81	45.00
รวม	180	100.00

4.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

จากการศึกษาข้อมูล ในส่วนของความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ สามารถนำข้อมูลมาหาค่าตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกำหนดตัวแปรอิสระที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของชาวบ้านในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้ โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า และปัจจัยทางด้านสังคม คือ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ร้อยละ 54.00 มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 29.00 มีความรู้ระดับสูง และร้อยละ 17.00 มีความรู้ระดับต่ำ คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ให้ข้อมูล เท่ากับ 8.55 ซึ่งเป็นคะแนนที่อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าโดยภาพรวมชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับปานกลาง

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	31	17.00
ระดับปานกลาง	97	54.00
ระดับสูง	52	29.00
รวม	180	100.00

$$\bar{X} = 8.55$$

$$S.D. = 3.09$$

4.2.2 รายได้กับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน ทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดระดับรายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนออกเป็น 5 ระดับ คือ ต่ำกว่า 4,000 บาท 4,001 - 6,000 บาท 6,001 - 8,000 บาท 8,001 - 10,000 บาท และมากกว่า 10,000 บาท เพื่อเปรียบเทียบรายได้กับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามระดับรายได้ ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อยกว่า 4,000 บาท	126	7.86	2.63
4,001 - 6,000 บาท	36	9.94	3.23
6,001 - 8,000 บาท	7	10.85	5.30
8,001 - 10,000 บาท	6	11.50	2.94
มากกว่า 10,000 บาท	2	7.50	2.12
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 8,001 - 10,000 บาท มีคะแนนความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้โดยเฉลี่ย 11.50 ซึ่งสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 6,001 - 8,000 บาท, 4,001 - 6,000 บาท, น้อยกว่า 4,000 บาท และมากกว่า 10,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.85, 9.94, 7.86 และ 7.50 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามรายได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาปรากฏในตารางที่ 16

ทั้งนี้เห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากจะมีความรู้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย เพราะกลุ่มที่มีรายได้มากจะมีโอกาสทางการศึกษาสูงและมีโอกาสที่จะรับข้อมูลข่าวสารได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	F
				Ratio	Prob
ระหว่างกลุ่ม	175	227.08	56.77	6.68	0.00
ภายในกลุ่ม	179	1485.46	8.48		

4.2.3 โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ากับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า คือ การหาอาหารหาพืช ใช้ประโยชน์จากไม้ทำบ้านเรือน ทำคอกสัตว์ และสร้างสาธารณประโยชน์ โดยแบ่งโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าเป็น 3 ระดับ ดังนี้ โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าน้อย คือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าเพียงสัปดาห์ละ 0 - 1 วัน โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าปานกลาง คือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าสัปดาห์ละ 2 - 4 วัน และโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ามาก คือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าสัปดาห์ละ 5 - 7 วัน เพื่อเปรียบเทียบโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ากับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า ผลปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า		จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อย	(0 - 1 วัน)	96	8.66	3.00
ปานกลาง	(2 - 4 วัน)	56	8.32	3.22
มาก	(5 - 7 วัน)	28	8.60	3.22
รวม		180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่าน้อย มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เฉลี่ยเท่ากับ 8.66 กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่าปานกลาง มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เฉลี่ยเท่ากับ 8.32 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่

มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่ามาก มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เฉลี่ยเท่ากับ 8.60

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามการใช้ประโยชน์จากป่าพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าต่างกันจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 18

ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่ใกล้ชิดกับป่า จึงผูกพันกับป่า ในแต่ละหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่างจะมีแบบแผนในการจัดการและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประโยชน์จากป่าแตกต่างกันมีความรู้ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	4.32	2.16	0.22	0.79
ภายในกลุ่ม	177	1708.22	9.65		

4.2.4 อายุกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน ทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาอายุกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้
จำแนกอายุออกเป็น 5 ช่วง คือ ช่วงอายุระหว่าง 20 - 29 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี 50 - 59 ปี
และ 60 ปีขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบอายุกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทาง
ชีวภาพ เมื่อจำแนกความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพตามช่วงอายุ
ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจใน
การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{X}	S.D.
20 - 29 ปี	27	8.81	3.17
30 - 39 ปี	55	9.01	2.81
40 - 49 ปี	59	8.03	3.22
50 - 59 ปี	31	8.32	3.34
60 ปีขึ้นไป	8	9.12	2.64
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 20 - 29 ปี จะมีคะแนนความรู้ความเข้าใจ
ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้เฉลี่ยเท่ากับ 8.81 กลุ่มตัวอย่าง
ที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.01 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 - 49 ปี มีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 8.03 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 50 - 59 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.32 และกลุ่มตัวอย่างที่มี
อายุมากกว่า 60 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.12

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันจะมีระดับ

ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 20

ทั้งนี้เพราะ การดำรงชีวิตของชาวบ้านส่วนใหญ่จะให้ความเคารพและเชื่อฟังผู้อาวุโส ความรู้ส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้ถูกถ่ายทอดมาจากผู้อาวุโสไปยังคนรุ่นลูกหลานได้ถือไปปฏิบัติ จึงอาจเป็นเหตุผลสนับสนุนว่า อายุที่แตกต่างกันไม่ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	33.91	8.47	0.88	0.47
ภายในกลุ่ม	175	1678.63	9.59		

4.2.5 ระดับการศึกษากับความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาระดับการศึกษากับความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้จำแนกระดับการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และไม่ได้รับการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษากับความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของหัวหน้าครัวเรือนตามระดับการศึกษา ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D.
ไม่ได้รับการศึกษา	7	8.00	3.16
ประถมศึกษา	132	7.90	2.66
มัธยมศึกษา	34	10.61	3.04
ปริญญาตรี	7	11.14	5.27
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคะแนนความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.14 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.61 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 7.90

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้จักความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการ

ศึกษาต่างกันจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน
ทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่
ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 22

ทั้งนี้เห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจ
ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ
การศึกษาค่ำ เพราะระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ซึ่งเป็น
ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน
ทรัพยากรป่าไม้สูงมากขึ้นด้วย

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	248.75	82.91	9.96	0.00
ภายในกลุ่ม	176	1463.79	8.31		

4.2.6 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ออกเป็น 6 ช่วง คือ ช่วงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี 10-12 ปี 13-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.
1 - 3 ปี	2	8.50	0.70
4 - 6 ปี	8	9.50	3.42
7 - 9 ปี	8	8.50	3.02
10 - 12 ปี	25	10.36	2.99
13 - 15 ปี	19	10.00	4.28
15 ปีขึ้นไป	118	7.87	2.67
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความรูู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงสุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.36 คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 10 - 12 ปี รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 13 - 15 ปี 4 - 6 ปี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 และ 9.50 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันจะมีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 24

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันจะระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จะต่างกัน เพราะในพื้นที่ดังกล่าวมีการโยกย้ายแรงงานสูง มีการอพยพแรงงานไปยังต่างประเทศ โดยไปทำงาน 1 - 2 ปี แล้วกลับมายังภูมิลำเนา และกลับไปทำงานอีกเมื่อประสบปัญหาทางด้านการเงิน การอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่ได้ต่อเนื่อง ทำให้การรับรู้ความเคลื่อนไหวของข้อมูลข่าวสารไม่เท่ากัน เพราะกลุ่มตัวอย่างมุ่งความสนใจที่การทำมาหากินมากกว่า

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	5	183.19	36.63	4.16	0.00
ภายในกลุ่ม	174	1529.35	8.78		

4.2.7 สถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน 2 ประเภทคือ เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน และไม่เป็นสมาชิก เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพการการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้กับสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงค่ามัธยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

สถานภาพการเป็นสมาชิกของ องค์กรในหมู่บ้าน	จำนวน	\bar{X}	S.D.
เป็นสมาชิก	164	8.66	3.15
ไม่เป็นสมาชิก	16	7.37	2.06
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉลี่ย 8.66 ซึ่งสูงกว่าระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.37

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านต่างกัน จะมีความรู้

ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 26

ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน ในพื้นที่มีการกำหนดกฎ ระเบียบ แบบแผน ให้ปฏิบัติ ความรู้ที่ได้รับจะมาจากแหล่งเดียวกันคือ ผู้นำ ผู้อาวุโสในชุมชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้สถานภาพของการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีความรู้ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กร ในหมู่บ้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	1	24.24	24.24	2.55	0.11
ภายในกลุ่ม	178	1688.30	9.48		

4.2.8 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้แบ่งระดับความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารออกเป็น 3 ระดับ คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อย ซึ่งอยู่ในช่วงระดับ 1 - 12 คะแนน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง มีระดับคะแนนในช่วง 13 - 24 คะแนน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะมีคะแนนอยู่ในช่วง 25 - 36 คะแนน เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับความรู้ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 27 แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อย	1	3.00	
ปานกลาง	96	8.01	2.82
มาก	83	9.24	3.23
รวม	180	8.55	3.09

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากจะมีระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉลี่ย 9.24 รองลงมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลางและน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.01 และ 3.00 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรู้

ข้อมูลข่าวสารต่างกัน จะมีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน
ทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
ผลปรากฏในตารางที่ 28

ทั้งนี้เห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก จะมีความรู้สูง
กว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมี
ความรู้มาก มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตาม
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

แหล่งความแปรปรวน	df.	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	98.37	49.18	5.39	0.00
ภายในกลุ่ม	177	1614.17	9.11		

4.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

จากการศึกษาข้อมูล ในส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ สามารถนำข้อมูลมาหาค่าตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกำหนดตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ คือ รายได้ โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า และ ปัจจัยทางด้านสังคม คือ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดตามตารางดังนี้

4.3.1 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ร้อยละ 12.78 มีส่วนร่วมในระดับต่ำ และมีเพียงร้อยละ 12.22 ที่มีส่วนร่วมในระดับสูง โดยภาพรวมชาวบ้านมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ในระดับปานกลางคือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.80

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	23	12.78
ระดับปานกลาง	135	75.00
ระดับสูง	22	12.22
รวม	180	100.00

$$\bar{X} = 37.80$$

$$S.D. = 6.33$$

4.3.2 รายได้กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน ทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาคั้งนี้ ได้กำหนดระดับรายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือนออกเป็น 5 ระดับ คือ ต่ำกว่า 4,000 บาท 4,001 - 6,000 บาท 6,001 - 8,000 บาท 8,001 - 10,000 บาท และมากกว่า 10,000 บาท เพื่อเปรียบเทียบรายได้กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามระดับรายได้ ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อยกว่า 4,000 บาท	126	36.57	6.28
4,001 - 6,000 บาท	39	40.46	5.71
6,001 - 8,000 บาท	7	42.28	4.30
8,001 - 10,000 บาท	6	42.00	5.51
มากกว่า 10,000 บาท	2	35.00	1.41
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ระหว่าง 6,001 - 8,000 บาท มีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉลี่ย 42.28 ซึ่งสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 8,001 - 10,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 42.00 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 4,001 - 6,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 40.46 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 4,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.57 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.00

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามรายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้มากกว่ากลุ่มที่รายได้น้อย เพราะกลุ่มที่มีรายได้มากจะมีกำลังทรัพย์มาก และส่งผลให้มีโอกาสทางการศึกษาสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อย ดังนั้นจึงมีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้มากกว่ากลุ่มที่รายได้น้อย

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	726.36	181.59	4.92	0.00
ภายในกลุ่ม	175	6447.82	36.84		

4.3.3 โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ากับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า คือ การหาอาหารหาพืช ใช้ประโยชน์จากได้ทำบ้านเรือน ทำคอกสัตว์ และสร้างสาธารณประโยชน์ โดยแบ่งโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าเป็น 3 ระดับ คือ โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าน้อย คือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าเพียงสัปดาห์ละ 0 - 1 วัน โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าในระดับปานกลางคือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าสัปดาห์ละ 2 - 4 วัน และโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ามากคือ การเข้าไปหาประโยชน์จากป่าสัปดาห์ละ 5 - 7 วัน เพื่อเปรียบเทียบโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่ากับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า ผลปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 32 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

โอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า		จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อย	(0 - 1 วัน)	96	37.42	6.38
ปานกลาง	(2 - 4 วัน)	56	38.58	5.55
มาก	(5 - 7 วัน)	28	37.53	7.58
รวม		180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่าในระดับปานกลาง มีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงสุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.58 รองลงมาคือ กลุ่มที่มีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่ามาก และกลุ่มที่ใช้ประโยชน์จากป่าน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.53 และ 37.42 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามการใช้ประโยชน์จากป่าพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่าต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 33

ทั้งนี้เพราะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่ใกล้ชิดกับป่า จึงมีความผูกพันกับป่า เมื่อมีการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรจากป่า ชาวบ้านจะให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นแทบทุกครั้ง ประกอบกับปัจจัยในการดำรงชีวิตที่หาได้จะมาจากป่าโดยส่วนใหญ่ ชาวบ้านจึงได้ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์เพื่อให้ทรัพยากรที่ได้จากป่ามีใช้ตลอดไป

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามโอกาสการใช้ประโยชน์จากป่า

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	50.18	25.09	0.62	0.53
ภายในกลุ่ม	177	7124.00	40.24		

4.3.4 อายุกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน ทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาอายุกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้าน
ทรัพยากรป่าไม้ ได้จำแนกอายุออกเป็น 5 ช่วง คือ ช่วงอายุระหว่าง 20 - 29 ปี 30 - 39 ปี
40 - 49 ปี 50 - 59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบอายุกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความ
หลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามช่วงอายุ ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{X}	S.D.
20 - 29 ปี	27	37.11	5.92
30 - 39 ปี	55	38.49	6.07
40 - 49 ปี	59	37.89	6.69
50 - 59 ปี	31	37.70	6.60
60 ปีขึ้นไป	8	35.12	6.10
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีระดับคะแนนการมีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงสุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ
38.49 ส่วนประชาชนที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความ
หลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่ำที่สุด โดยเฉลี่ย 35.12

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทาง
ชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน จะมีระดับการมี

ส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 35

ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีสภาพแวดล้อมอย่างเดียวกัน จะมีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีกฎ มีระเบียบเป็นแบบอย่างเดียวกัน เมื่อมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านชาวบ้านจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ หากชาวบ้านคนใดที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นได้ จะต้องถูกรับเป็นเงินจำนวนมาก เพื่อเป็นการบำรุงการทำกิจกรรมที่จัดขึ้น ดังนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่ที่มีฐานะยากจนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าที่จะยอมเสียเงินค่าบำรุง

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	4	97.13	24.28	0.60	0.66
ภายในกลุ่ม	175	7077.06	40.44		

4.3.5 ระดับการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาระดับการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้จำแนกระดับการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และไม่ได้รับการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการศึกษาต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของหัวหน้าครัวเรือนตามระดับการศึกษา ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 36 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D.
ไม่ได้รับการศึกษา	7	33.57	6.60
ประถมศึกษา	132	37.44	6.39
มัธยมศึกษา	34	38.97	5.68
ปริญญาตรี	7	43.14	4.22
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.14 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 38.97 ระดับประถมศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.44 และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.57 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา

ต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 37

ทั้งนี้เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำ เพราะระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล อีกทั้งการศึกษาในระบบใหม่ได้สอดแทรกความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้าไปในเนื้อหาวิชาที่เรียน ทำให้ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีความรู้ความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ประกอบกับชีวิตความเป็นอยู่มีความผูกพันใกล้ชิดกับแหล่งความหลากหลายทางชีวภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงจึงได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	388.02	129.34	3.35	0.02
ภายในกลุ่ม	176	6786.17	38.55		

4.3.6 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

ในการศึกษาครั้งนี้ได้จำแนกระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ออกเป็น 6 ช่วง คือ ช่วงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนระหว่าง 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี 10-12 ปี 13-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	\bar{X}	S.D.
1-3 ปี	2	32.50	4.94
4-6 ปี	8	42.12	7.33
7-9 ปี	8	36.75	4.36
10-12 ปี	25	39.80	6.17
13-15 ปี	19	39.05	5.74
15 ปีขึ้นไป	118	37.05	6.35
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงสุด โดยเฉลี่ย 42.12 คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน 4-6 ปี รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 10-12 ปี ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.80 กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน 13-15 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มี

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.05 กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 7 - 9 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.75 และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชน 1 - 3 ปี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.50 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน จะมีระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 39

ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีสภาพแวดล้อมอย่างเดียวกัน จะมีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ มีกฎ มีระเบียบเป็นแบบอย่างเดียวกัน เมื่อมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านชาวบ้านจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ หากชาวบ้านคนใดที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นได้ จะต้องถูกปรับเป็นเงินจำนวนมาก เพื่อเป็นการบำรุงการทำกิจกรรมที่จัดขึ้น ดังนั้นระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันก็ไม่ส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

ตารางที่ 39 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	5	410.67	82.13	2.11	0.06
ภายในกลุ่ม	174	6763.51	38.87		

4.3.7 สถานภาพการสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ความหลากหลายทางชีวภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน 2 ประเภทคือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน และไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน เพื่อเปรียบเทียบสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้กับสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 40 แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

สถานภาพการเป็นสมาชิกของ องค์กรในหมู่บ้าน	จำนวน	\bar{X}	S.D.
เป็นสมาชิก	164	38.14	6.41
ไม่เป็นสมาชิก	16	34.37	4.20
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านมีคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉลี่ย 38.14 ซึ่งสูงกว่าระดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.37

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านต่างกันจะมีระดับการมี

ส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏในตารางที่ 41

ทั้งนี้เห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน เพราะการเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้านจะเป็นการปูพื้นฐานในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมวิเคราะห์และประเมินผล ถึงสิ่งที่ปฏิบัติ และกลุ่มนี้มักจะเปิดตัวเองในการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มอื่น ๆ จึงทำให้มีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มที่ไม่เป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

ตารางที่ 41 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกขององค์กรในหมู่บ้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	1	206.67	206.67	5.2	0.02
ภายในกลุ่ม	178	6967.52	39.14		

4.3.8 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้

การศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ได้แบ่งระดับความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารออกเป็น 3 ระดับ คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อย ซึ่งอยู่ในช่วงระดับ 1 - 12 คะแนน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง มีระดับคะแนนในช่วง 13 - 24 คะแนน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะมีคะแนนอยู่ในช่วง 25 - 36 คะแนน เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ เมื่อจำแนกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ ตามความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษาปรากฏในตารางดังนี้

ตารางที่ 42 แสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน	\bar{X}	S.D.
น้อย	1	31.00	
ปานกลาง	96	35.86	6.10
มาก	83	40.13	5.81
รวม	180	37.80	6.33

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมาก มีระดับคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 40.13 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.86 และกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย จะมีส่วนร่วมในระดับต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.00

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลปรากฏในตารางที่ 43

ทั้งนี้เห็นได้ว่า แนวโน้มของกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะทำให้ชาวบ้านทราบการเคลื่อนไหว ความเป็นไป ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน อีกทั้งข่าวสารต่าง ๆ ได้สอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสร้างสำนึก และการมีส่วนร่วมต่อสังคม เมื่อกลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากจะคอย ๆ ซึมซับความรู้สึกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมต่อสังคมมากขึ้น

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	2	857.41	428.70	12.01	0.00
ภายในกลุ่ม	177	6316.78	35.68		